

un program

AL 12-LEA CEAS

HAI SĂ RECUPERĂM CE MAI PUTEM!

FĂ O SESIZARE

Filmează, pozează și contactează autoritățile atunci când vezi deșuri arse, depozitate sau transportate ilegal.

Colectare separată

E bine să știi:

Componentele și produsele economiei moderne sunt realizate din materiale cu un grad cunoscut de toxicitate sau sunt realizate din materiale mai simple, mai puțin costisitoare și mai eficiente să fie reutilizate/reintroduse în circuitul economic decât aruncate.

Viitorul este al deșeurilor transformate în resursă de materie primă

Așadar, o bună gestionare a deșeurilor, din casele oamenilor până la nivel de localități sau stat este colectarea separată, trimiterea lor spre reciclare și re folosirea deșeurilor ca materie primă pentru alte produse.

De ce să colectăm separat?

Colectarea separată este **profitabilă economic** și este opțiunea rentabilă de a utiliza mai puțin din resursele planetei. În plus, **este reglementată prin lege** și **sanționată**.

Colectarea separată ne ajută să trăim într-un oraș mai curat. Dacă o parte însemnată din deșeuri sunt reciclate sau valorificate, cantitățile care ajung la gropile de gunoi se reduc, iar o dată cu ele aerul este mai puțin poluat, iar riscurile pentru sănătate sunt mai mici.

România ocupă un loc fruntaș în UE când vine vorba despre reciclare. În 2022, țara noastră a reciclat doar 12,1% din deșeurile municipale, arată Eurostat. Prin comparație, în același an, Germania a trimis spre reciclare 69,1% din deșeurile generate.

Totodată, România are obligația să atingă, progresiv o serie de praguri de reciclare, astfel:

- până în anul 2025, un nivel minim de pregătire pentru reutilizare și reciclare a deșeurilor municipale de 55% din total

- până în 2030 de 60%
- până în 2035 de 65%.

În caz contrar, țara noastră riscă sancțiuni importante de la Uniunea Europeană.

Ce spune legea?

În România cetățenii, firmele care produc/dețin deșeuri și primăriile trebuie să facă eforturi pentru a se asigura că o cantitate cât mai mare din deșeuri nu ajung la groapa de gunoi sau sunt incinerate, ci sunt valorificate și reciclate.

În acest sens, colectarea separată a deșeurilor este responsabilitatea tuturor iar legea care reglementează acest aspect este OUG 92/2021 privind regimul deșeurilor, aprobată cu modificări și completări de Legea nr. 17/2023.

Cine plătește? Obligații:

Cetățenii

au obligația să arunce deșeurile produse în gospodăria proprie numai în locuri special amenajate de autorități în acest scop.

Este important ca cetățenii să împartă deșeurile pe categorii, pentru a sprijini efortul de reciclare.

Cei care aleg să vândă deșeuri metalice, mașini, electrocasnice colectorilor ambulanți încurajează încălcarea legii. Activitățile de colectare sunt legale doar dacă sunt făcute de firme cu autorizație de mediu.

Dacă renovezi locuința și produci deșeuri din materiale de construcții, ești obligat să respecti legea, gestionându-le corespunzător.

Chiar dacă pentru lucrarea pe care ai făcut-o în gospodărie nu a fost nevoie să obții o autorizație de construcție, ai obligația să arunci deșeurile respectând legea.

OUG 92/2021, art. 23 te obligă să folosești sistemul organizat de autoritatea administrației publice locale de pe raza administrativ-teritorială în care domicilezi.

În caz contrar, riști amenzi care pot merge până la 15.000 lei și până la 40.000 lei, dacă sunteți persoană juridică.

Primăriile

au obligația să asigure cetățenilor, pentru deșeurile produse în gospodării, infrastructura pentru colectarea separată cel puțin pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă (precum și, până la 1 ianuarie 2024, pentru deșeurile biodegradabile, dar și, până la 1 ianuarie 2025, și deșeurile textile), fie prin firme proprii, fie prin contacte cu firme de salubritate.

Autoritățile administrației publice locale la nivel de comune, orașe, municipii „**asigură și răspund pentru colectarea separată, transportul, neutralizarea, valorificarea și eliminarea finală a deșeurilor, inclusiv a deșeurilor menajere periculoase**”.

Primăriile au obligația să asigure spațiile necesare pentru colectarea separată a deșeurilor și să le doteze cu containere specifice fiecărui tip de deșeu, „**pentru a oferi populației posibilitatea de a se debarasa, fără plată, de deșuri de hârtie și carton, sticlă, metal, materiale plastice, lemn, textile, ambalaje, deșuri de echipamente electrice și electronice, deșuri de baterii și acumulatori și deșuri voluminoase, inclusiv saltele și mobile**”.

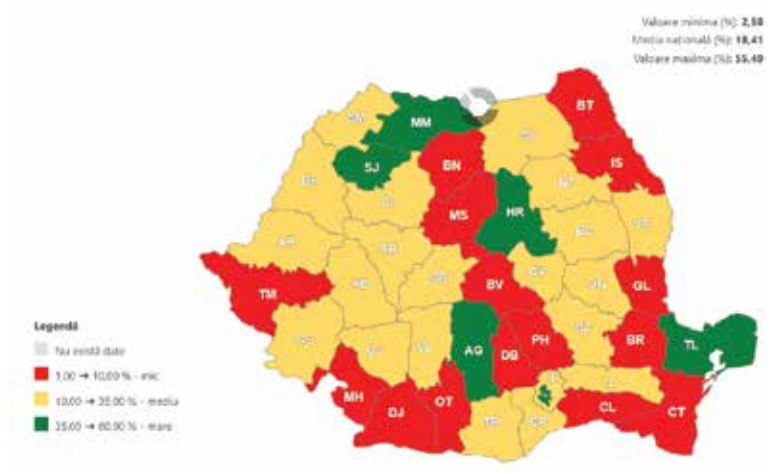
Primăria are și obligația să asigure spații necesare pentru colectarea separată a deșeurilor periculoase provenite de la populație.

Firmele

care produc sau dețin deșuri au obligația de a suporta costurile gestionării lor, colectare separată, reciclare, reutilizare, distrugere în condiții care respectă normele de poluare, conform principiului „poluatorul plătește”.

Procentaj deșuri municipale reciclate din total deșuri colectate, pe județe, în anul 2022

Producătorii și deținătorii de deșuri au obligația de a introduce colectarea separată, cel puțin pentru hârtie, metal, plastic și sticlă, iar până la 1 ianuarie 2024, pentru deșeurile biodegradabile, și, până la 1 ianuarie 2025, și deșeurile textile.

Care sunt autoritățile de control și legiferare?

- Garda Națională de Mediu de la nivel local;
- Primărie, care este titulara contractului cu operatorul de salubritate;

Atenție! Și Primăriile pot fi amendate pentru neîndeplinirea obligațiilor de a pune cetățenilor la dispoziție un sistem de colectare separată cel puțin pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă. Sancțiunea pentru instituția administrativă din localitatea dvs este de până la 45.000 lei.

Problema te afectează direct. Ce poți face?

Scenariu posibil: vecinul nu colectează separat deșeurile

Firma vecină nu colectează separat deșeurile, nu are pubele separate, fracția uscată și cea umedă sunt amestecate iar tu știi asta. Trebuie să știi că poți face o sesizare, cu atât mai mult cu cât Primăria nu pune la dispoziția cetățenilor infrastructura de colectare separată a deșeurilor (cel puțin pentru deșeurile de hârtie, metal, plastic și sticlă).

lată pașii:

Faci poze sau video. Ce nu e documentat, nu s-a întâmplat!
Atenție, nu te pune în pericol!

Apelezi primăria localității pe raza căreia observi problema, chiar dacă primăria este cea pe care o reclami. Instituția are obligația de a prelua sesizarea. **Aici găsești datele de contact ale primăriilor din toată țara:** <https://www.ghidulprimariilor.ro>.

Apelează la Garda Națională de Mediu, biroul local. Dacă cea care încalcă legea este chiar primăria din localitatea ta, Garda Națională de Mediu va verifica situația și va amenda instituția, obligând-o să respecte legea.

Accesând link-ul <https://gnm.ro/contact.php>, găsești datele de contact ale Gărzii Naționale de Mediu de la nivel central și din fiecare județ.

Scenariu posibil: salubristul amestecă deșeurile reciclabile.

Operatorii economici care colectează și/sau transportă deșeurile pot fi amendați dacă nu își îndeplinesc obligația de a le verifica vizual dacă sunt separate corespunzător, de a le prelua separat și de a nu le amesteca în timpul transportului cu alte deșeurile sau materiale cu proprietăți diferite.

Sanctiunile pentru aceste abateri sunt **amenzi între 5.000 lei – 15.000 lei pentru persoanele fizice și de la 40.000 la 60.000 lei pentru persoanele juridice care încalcă articolul 16 alin. (2):**

“

„Operatorii economici care colectează și/sau transportă deșeurile au obligația de a le verifica vizual dacă sunt separate corespunzător și de a le prelua separat și de a nu le amesteca în timpul transportului cu alte deșeurile sau materiale cu proprietăți diferite.”

Excepțiile prevăzute de legiuitor:

- a) se acceptă „colectarea amestecată a anumitor tipuri de deșeuri (dacă) nu le afectează potențialul de a fi supuse pregătirii pentru reutilizare, reciclării sau altor operațiuni de valorificare”.
- b) colectarea separată nu produce rezultatul optim din punct de vedere ecologic dacă se ține seama de impactul integral asupra mediului al gestionării fluxurilor corespunzătoare de deșeuri;
- c) colectarea separată nu este fezabilă din punct de vedere tehnic, având în vedere bunele practici de colectare a deșeurilor;
- d) colectarea separată ar presupune costuri economice disproporționate, având în vedere costurile generate de impactul negativ asupra sănătății și mediului al colectării și tratării deșeurilor mixte, potențialul unor îmbunătățiri în materie de eficiență în colectarea și tratarea deșeurilor, veniturile provenite din vânzarea de materii prime secundare, precum și aplicarea principiului „poluatorul plătește” și răspunderea extinsă a producătorilor.
- e) Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și ANPM reexaminează derogările de mai sus, ținând seama de bunele practici aplicate în colectarea separată a deșeurilor și ghidurile/orientările/normele adoptate de Comisia Europeană în materie de gestionare a deșeurilor.

Dacă aveți suspiciuni că firmele de salubritate amestecă deșeurile reciclabile, puteți face sesizare către autorități.

Trebuie să știți că acestea vor face verificările legale, iar dacă salubristul deține o autorizație de derogare (ca în exemplele de mai sus), eliberată de APM, scenariu sesizat de dvs. va continua.

Scenariu posibil: vecinul este un colecționar de deșuri. Ce soluții ai?

Dacă ai un vecin care și-a transformat apartamentul în depozit de lucruri adunate din gunoaie sau dacă vezi terenuri proprietate privată transformate în gropi de gunoi poți anunța Primăria, Direcția de Sănătate Publică, Garda Națională de Mediu și Poliția.

Procedura legală prin care Primăria poate interveni este obținerea unei **Ordonanțe Președințiale**.

- **Ordonanța Președințială este o procedură prin care o instanță de judecată dispune măsuri temporare, urgente, pentru anumite situații particulare. Aceasta este reglementată în Codul de Procedură Civilă.**

Ordonanța președințială

Procedură specială în temeiul căreia, instanța de judecată poate dispune măsuri vremelnice, în cazuri urgente, pentru:

- păstrarea unui drept care s-ar păgubi prin întârziere;
- prevenirea unei pagube iminente și care nu s-ar putea repara.

În cazul acestui scenariu, se poate invoca prevenirea unei pagube iminente care nu s-ar putea repara.

Cererea de Ordonanță Președințială se va introduce la instanța competentă să se pronunțe în primă instanță asupra fondului dreptului.

Atenție! Medicamentele pentru chimioterapie (citotoxice și citostatice) au un grad ridicat de pericolozitate, putând provoca efecte adverse grave chiar dacă sunt atinse.

Scenariu posibil: ai o pungă cu medicamente expirate. Știi riști pedeapsa cu închisoarea dacă le arunci la gunoi. Ce faci?

(scenariul este valabil pentru orice deșeu din categoria celor periculoase și găsești [aici](#) încadrarea legală a acestora)

În Monitorul Oficial, Partea I nr. 916 din 11 octombrie 2023, a fost publicată Legea nr. 269/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății. **Printre altele, legea precizează că cetățenii pot să predea medicamentele expirate sau nefolosite la spitale.**

Potrivit normelor de aplicare a legii, publicate de Ministerul Sănătății în aprilie 2024, managerii de spitale sunt obligați să monteze containere pentru colectarea deșeurilor de medicamente în locuri accesibile cetățenilor.

Astfel, spitalele vor asigura colectarea separată a medicamentelor expirate în patru categorii distincte:

1. deșeuri de medicamente citotoxice și citostatice;
2. deșeuri de medicamente (cu excepția celor citotoxice și citostatice);
3. deșeuri de medicamente aflate în stare lichidă care sunt conținute într-un recipient cu potențial înțepător (fiole din sticlă, seringi pre-umplute cu medicament sau goale)
4. deșeuri de medicamente aflate în recipiente sub presiune (spray-uri).

Totodată, în cazul localităților mici, în care nu există spitale, containerele pentru colectarea medicamentelor expirate pot fi amplasate lângă dispensare.

Atenție! Nu toate farmaciile vor dori să le preia, mai ales dacă nu au semnat un contract cu firme specializate în eliminare de deșeuri periculoase, contract ce ar aduce costuri suplimentare.

Medicamentele pentru chimioterapie (citotoxice și citostatice) au un grad ridicat de pericolozitate, putând provoca efecte adverse grave chiar dacă sunt atinse.

Cum mă asigur că sesizarea mea va primi răspuns?

Autoritățile publice au obligația legală să îți răspundă în termen de 30 sau maximum 45 de zile, conform Ordonanței nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor.

Este foarte important să menționezi datele personale, mai ales că petițiile anonime nu se iau în considerare.

În cazul în care cele sesizate în petiție nu sunt de competența instituției către care ai adresat petiția, aceasta are obligația să o trimită, în termen de 5 zile de la înregistrarea acesteia, altor autorități competente, și te va înștiința despre acest lucru.

Transparența și informarea cetățenilor

Conform OUG 92/2021, art 60, alin. (1), pct. A, cetățenii trebuie să regăsească, conform legii, pe site-urile primăriilor informații legate de:

- locurile unde pot arunca deșeurile separat (litera j);
- modalitatea de selectare și aruncarea deșeurilor din gospodării (litera i);
- calendarul de ridicare a deșeurilor pe tipuri și categorii [litera k) - (ii)];
- proceduri legate de deșeurile periculoase generate în gospodării [litera k) - (iii)];

În cazul în care apar probleme generate de cetățeni și entități juridice privind aruncarea deșeurilor în mod necorespunzător, Primăria are obligația de a remedia problema, potrivit literei l din același articol.

Model de sesizare necesar pentru cazuri de colectare separată inadecvată

SEZIZARE

Subsemnatul..... domiciliat la adresa.....CNP....., telefon ....., vă adresez această sesizare pentru a reclama un caz de poluare prin neasigurarea infrastructurii de colectare selectivă de către Primăria..... pe strada.....localitatea (sau dacă e vorba de o firmă, treceți numele firmei, adresa). Atașez câteva dovezi ale problemei (dacă ați reușit să faceți fotografii, video). Vă rog să-mi comunicați un număr de înregistrare pentru această sesizare. De asemenea, în termenul prevăzut de Ordonanța nr. 27/2002 privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, vă rog să-mi comunicați ce măsuri ați întreprins privind cele sesizate și cu ce rezultate/sanctiuni s-au finalizat demersurile dumneavoastră.

Vă mulțumesc!

AL 12-LEA CEAS

HAI SĂ RECUPERĂM CE MAI PUTEM!

un program

Harta Reciclării este un program al asociației Viitor Plus, dezvoltat în parteneriat cu platforma de sustenabilitate După Noi, al cărui scop este conștientizarea importanței colectării separate și promovarea reducerii, reutilizării și reciclării deșeurilor de toate tipurile.

Principalul instrument al programului este platforma online, participativă și educativă, care include o hartă cu 17.000 de puncte de colectare din toată țara și un dicționar cu sfaturi despre cum se colectează separat și cum se gestionează peste 60 de materiale, atunci când ajung în stadiu de deșeurii.

Viitor Plus este o organizație non-guvernamentală înființată în 2006, cu o experiență în dezvoltarea de programe de antreprenoriat social, educație pentru mediu, voluntariat și infrastructură de mediu. Principalele programe derulate sunt: Adoptă un Copac, Atelierul de Pânză, Bine Primit, Eco Provocarea, Harta Reciclării, Recicleta, Birou Eco, Regenesis și Roua din Vurpăr.

Ghidul este creat de echipa Harta Reciclării și nu poate fi comercializat

Copyright © Viitor Plus, 2024
Toate drepturile rezervate

ViitorPlus – asociația pentru dezvoltare durabilă
Bulevardul Metalurgiei, nr. 81B, Sector 4, București, cod poștal: 041832
Email: hello@hartareciclarii.ro

